

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ

**ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး
ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ**

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ
ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ
(နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁၆/ ၂၀၁၁)

၁၃၇၂ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၈ ရက်
(၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၇ ရက်)

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ဤဥပဒေကို **ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ**ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဥပဒေတွင် ပါရှိသော "အဓိက ကူးစက်မြန်ရောဂါ" ဆိုသည့် စကားရပ်အသီးသီးတွင် "အဓိက"ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

၃။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ တွင်-

(က) ပုဒ်မခွဲ (က)၌ပါရှိသော "တိရစ္ဆာန်မှလူသို့လည်းကောင်း" ဆိုသည့် စကားရပ်၏ နောက်၌ "သွေးနှင့်သွေးထွက်ပစ္စည်းမှတစ်ဆင့် လူသို့လည်းကောင်း၊ လူ့အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းမှတစ်ဆင့် လူသို့လည်းကောင်း၊ အစားအသောက်မှတစ်ဆင့် လူသို့လည်းကောင်း၊ ခြင်၊ ယင်၊ လှေစသည့် ပိုးမွှားကောင်များမှတစ်ဆင့် လူသို့လည်းကောင်း" ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ဖြည့်စွက်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(ခ)၌ပါရှိသော "ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ" ဆိုသည့် စကားရပ်၏ နောက်တွင် "၊ကူးစက်မြန်ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါ(SARS)နှင့် ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ" ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ဖြည့်စွက်ရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ဃ)ကို အောက်ပါအတိုင်း အစားထိုးရမည်-

"(ဃ) **အညစ်အကြေး** ဆိုသည်မှာ အမှိုက်သရိုက်၊ စားကြွင်းစားကျန်၊ ရေပုပ်၊ ရေသိုး၊ တိရစ္ဆာန်အသေကောင်၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများမှ စွန့်ထုတ်သည့် အမှုန်၊ အခိုးအငွေ့၊ ဇီဝပစ္စည်း၊ ဓာတုပစ္စည်းနှင့် အကျမြူဓာတ်ကြွပစ္စည်းများ၊ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့မှ ထွက်ရှိသော သွေး၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ တံတွေး၊ ဆီး၊ မစင်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတို့ကို ဆိုသည်။"

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ(င)ကို အောက်ပါအတိုင်းအစားထိုးရမည်-

"(င) **အစားအသောက်** ဆိုသည်မှာ လူတို့အသင့်စားသုံးနိုင်သော၊ သောက်သုံးနိုင်သော သို့မဟုတ် ဝါးထွေးနိုင်သော ပစ္စည်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် စားသုံးခြင်း၊ သောက်သုံးခြင်း သို့မဟုတ် ဝါးထွေးခြင်းပြုလုပ်ရာ၌ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများနှင့် အစားအသောက်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ပါဝင်သည့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းနှင့် ထပ်ဖြည့်ပစ္စည်းတို့လည်း ပါဝင်သည်။"

(င) ပုဒ်မခွဲ(ဆ)ကို အောက်ပါအတိုင်း အစားထိုးရမည်-

"(ဆ) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် အခြားအစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ် ခြင်းခံရသူကို ဆိုသည်။"

(စ) ပုဒ်မခွဲ(ဇ)ကို အောက်ပါအတိုင်း အစားထိုးရမည်-

"(ဇ) တိုင်းရင်းဆေးဆရာ ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေးကောင်စီဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ပြီးသော တိုင်းရင်းဆေးပညာ တတ်ကျွမ်းသူတစ်ဦးဦးကို ဆိုသည်။"

(ဆ) ပုဒ်မခွဲ (ဇ)၏ နောက်တွင် ပုဒ်မခွဲ (ဈ)၊ (ည) နှင့် (ဋ) တို့အဖြစ် အောက်ပါအတိုင်း ဖြည့်စွက် ရမည်-

"(ဈ) ကူးစက်ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကူးစက်ရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရေးနှင့်ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့မှုထိန်းချုပ်နိုင်ရေးတို့အတွက် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေများကို သတင်းရယူခြင်း၊ရောဂါဖြစ်ပွားသူနှင့် အနီးကပ်ထိတွေ့ သူများအား လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်း၊ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးခြင်း၊ သီးခြားထားရှိ ကုသခြင်း၊ လိုအပ်ပါက သေဆုံးသူအား ရင်ခွဲစစ်ဆေးခြင်း၊ အသွားအလာ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ခြင်းတို့အပါအဝင် ကူးစက်ရောဂါကာကွယ် ကုသနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုသည်။"

(ည) သီးခြားထားရှိကုသခြင်း ဆိုသည်မှာ ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှု မရှိစေရေးနှင့် ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားပါက ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးတို့အတွက် လူ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ကို သီးခြားထားရှိကုသခြင်းနှင့် ယာဉ်နှင့်အခြားပစ္စည်းတို့ကို သီးသန့်ခွဲခြားထားရှိစေခြင်းတို့ကို ဆိုသည်။"

(ဋ) အသွားအလာ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ရောဂါပြန့်ပွားမှု မရှိစေရေးနှင့် ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးတို့အတွက် လိုအပ်ပါက လူ၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် ယာဉ်များ၏ အသွားအလာကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။"

၄။ ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေအခန်း(၂) ကို အောက်ပါအတိုင်း အစားထိုးရမည်-

"အခန်း(၂)

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၃။ (က) ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသည် ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) ကလေးသူငယ်များအား ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေး ခြင်း၊

(၂) လိုအပ်ပါက အရွယ်ရောက်သူများကိုပါ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် ကာကွယ် ဆေးတိုက်ကျွေးခြင်း၊

- (၃) ကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၄) ကူးစက်ရောဂါနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၅) နိုင်ငံ၏ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ဝင်ပေါက်နှင့် ထွက်ပေါက်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်၊ ရေဆိပ်၊ အခြားလိုအပ်သော လေဆိပ်၊ ရေဆိပ်နှင့် ကားရပ်နားစခန်းများတွင် ကူးစက်ရောဂါ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၆) နေအိမ်အဆောက်အအုံ၊ ဟိုတယ်၊ မိုတယ်နှင့် တည်းခိုခန်းများတွင် အသွားအလာ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ခြင်း၊
- (၇) ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားသူ သို့မဟုတ် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားနေသည်ဟု သံသယရှိသူများအား သီးခြားထားရှိ ကုသခြင်း၊
- (၈) ကူးစက်ရောဂါအလိုက် လိုအပ်သော ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးအတွက် ဆေးဖျန်းခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးတိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၉) အများပြည်သူတို့၏ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်သားများအား ကူးစက်ရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် လုပ်ငန်းခွင်တွင်ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော နေအိမ်ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော သောက်ရေနှင့်သုံးရေရရှိရေး၊ အညစ်အကြေးများ စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအား အကြံပြုခြင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၁၀) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် အခြားလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ခ) ကူးစက်မြန်ရောဂါ သို့မဟုတ် တိုင်ကြားရမည့် ကူးစက်ရောဂါမှာ တစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်ပြန့်ပွားစေနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄။ အများပြည်သူတို့သည် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့မှုမရှိစေရေးနှင့် ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ပုဒ်မ ၃ ပါဆောင်ရွက်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရမည်။"

၅။ ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅ တွင်-

(က) ပုဒ်မခွဲ (င) ကို အောက်ပါအတိုင်းအစားထိုးရမည်-

"(င) ရောဂါကူးစက်စေသည့် သို့မဟုတ် ရောဂါပိုးသယ်ဆောင်သည့် ပိုးမွှားများ ကင်းစင် စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။"

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (စ) ၌ ပါရှိသော “သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာရှိသော အစားအသောက်များ” ဆိုသည့် စကားရပ်၏နောက်တွင် “တိရစ္ဆာန်မှထွက်သောပစ္စည်းများ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ဖြည့်စွက် ရမည်။

၆။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၇ တွင်ပါရှိသော “အစိုးရဌာန” ဆိုသည့် စကားရပ်၏နောက်တွင် “အစိုးရအဖွဲ့အစည်း” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ဖြည့်စွက်ရမည်။

၇။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၉ ကိုအောက်ပါအတိုင်းအစားထိုးရမည်-

“၉။ အိမ်ထောင်ဦးစီး၊ အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဦးသည် အောက်ပါကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ဖြစ်ပွားကြောင်း သိရှိလျှင်သိရှိချင်း အနီးဆုံး ကျန်းမာရေးဌာန သို့မဟုတ် ဆေးရုံသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ရမည်-

(က) ကြက်ငှက်အပါအဝင် တိရစ္ဆာန်များ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သေဆုံးခြင်း၊

(ခ) ကြွက်ကျခြင်း၊

(ဂ) ကူးစက်မြန်ရောဂါဖြစ်သည်ဟု သံသယရှိခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊

(ဃ) တိုင်ကြားရမည့် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း။”

၈။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ တွင်ပါရှိသော “ကျန်းမာရေးမှူးများ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို “ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ” ဆိုသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်။

၉။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင်ပါရှိသော ပုဒ်မခွဲ (ဃ)နှင့် ပုဒ်မခွဲ (င)တို့ကို အောက်ပါအတိုင်းအစားထိုးရမည်-

“(ဃ) အခြားလိုအပ်သော စစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်ခြင်း၊

(င) ကူးစက်မြန်ရောဂါဖြစ်သည်ဟု သံသယရှိသည့် တိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် ယင်း တိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်း သယ်ဆောင်လာသောယာဉ်အား ဝင်ထွက်သွားလာခွင့် ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း။”

၁၀။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ တွင် “ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန” ဆိုသည့် စကားရပ်၏နောက်တွင် “နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ဖြည့်စွက်ရမည်။

၁၁။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ(င) ၏နောက်တွင် ပုဒ်မခွဲ(စ) အဖြစ် အောက်ပါအတိုင်းဖြည့်စွက်ရမည်-

“(စ) ကူးစက်မြန်ရောဂါဖြစ်သည်ဟု သံသယရှိသည့် တိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် ယင်းတိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်းသယ်ဆောင်လာသောယာဉ်အား ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်။”

၁၂။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဥပဒေတွင်-

(က) ပုဒ်မ ၁၅ ကို အောက်ပါအတိုင်းအစားထိုးရမည်-

“၁၅။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၄ အရ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်တစ်စုံတစ်ရာကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင်ထိုသူအား ကျပ်ငါးထောင်ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။”

(ခ) ပုဒ်မ ၁၆ ၌ပါရှိသော “ငွေဒဏ်ကျပ် ၁၀၀၀၀ အထိ ဖြစ်စေ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို “ကျပ်ငါးသောင်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ” ဆိုသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ ၁၇ ၌ပါရှိသော

(၁) “အိမ်ထောင်ဦးစီး သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးဦး” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို “အိမ်ထောင်ဦးစီး၊ အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဦး” ဆိုသည့်စကားရပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ “ကျန်းမာရေးမှူး” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို “ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း” ဆိုသည့် စကားရပ်ဖြင့်လည်းကောင်း အသိသီးအစားထိုးရမည်။

(၂) “ငွေဒဏ်ကျပ် ၅၀၀၀ အထိဖြစ်စေ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို “ကျပ်သုံးသောင်း ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ” ဆိုသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်။

(ဃ) ပုဒ်မ ၁၈ ၌ပါရှိသော “ငွေဒဏ်ကျပ် ၁၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို “ကျပ်ငါးသောင်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ” ဆိုသည့် စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်။

၁၃။ ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ တွင်ပါရှိသော “ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ” ဆိုသည့် စကားရပ်၏နောက်၌ “ကူးစက်မြန်ရောဂါများ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ဖြည့်စွက်ရမည်။

(ပုံ) သန်းရွှေ

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ